

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri Merkez'e bağlı Kavaklı köyü (Marinüs) ve çevresinde meydana gelen taşkın olayları, bölgenin karşı karşıya bulunduğu çevresel kırılganlık, altyapı yetersizliği ve kurumsal koordinasyon eksikliğinin birleşik sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede, 4 Mayıs 2026 tarihinde Kavaklı Deresi'nde meydana gelen son taşkın olayı, söz konusu yapısal risklerin güncel ve kritik bir örneğini teşkil etmektedir. Yaşanan olayda dere taşmış, akıntıya kapılan bir minibüs içindeki üç yurttaş son anda kurtarılmış; ayrıca Kavaklı köyü ile Yoncalı köyü ve bağlı mezraların ulaşımını sağlayan yol tamamen sular altında kalarak ulaşımına kapanmıştır. Bu durum, yalnızca bir taşkın hadisesi değil, aynı zamanda kırsal yaşamın sürekliliğini doğrudan etkileyen ciddi bir altyapı ve risk yönetimi sorunu olarak değerlendirilmelidir.

Söz konusu olay, güncel afet yönetimi literatürü çerçevesinde değerlendirildiğinde; "doğal afet" olgusunun ötesinde, riskin toplumsal üretimi ve yönetilebilir tehlikelerin yönetilememesi sorunu olarak ele alınmalıdır. Bölgede dere yataklarının yeterince ıslah edilmemesi, havza ölçeğinde planlama eksikliği, kırsal altyapının taşkın debilerine uygun mühendislik standartlarıyla inşa edilmemesi ve insan faaliyetlerinin ekosistem üzerindeki etkileri, taşkın riskini artıran temel yapısal faktörlerdir.

Özellikle dere geçişlerinde kullanılan köprü ve menfezlerin kapasite yetersizliği nedeniyle, her yoğun yağışta ulaşımın kesintiye uğraması; kırsal yerleşimlerin tekrarlayan biçimde izole olmasına yol açmaktadır. Bu durum, kamu hizmetlerinin sürekliliği ve erişilebilirliği açısından sistematik bir zafiyet ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, bölgede yürütülen madencilik faaliyetlerinin; bitki örtüsünün tahrip edilmesi, yüzey akışının artması ve erozyon süreçlerinin hızlanması yoluyla hidrolojik dengeyi bozduğu yönündeki iddialar, taşkın riskinin yalnızca doğal değil, aynı zamanda antropojenik faktörlerle de derinleştiğini göstermektedir.

Hakkâri genelinde benzer olayların tekrarladığı; köy yollarının sıklıkla ulaşımına kapandığı ve yurttaşların temel hizmetlere erişiminde ciddi aksaklıklar yaşandığı bilinmektedir. Bu durum, kırsal altyapının afetlere karşı dirençsizliğini ve kamu hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanamadığını ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede mesele, tekil bir taşkın hadisesi değil; tekrarlayan ve kurumsallaşmış bir risk yönetimi zafiyetidir. Hakkâri'de köy yollarının kaçınıcı kez ulaşına kapandığı, derelerin kaçınıcı kez taşıdığı ve neden kalıcı, bilimsel ve bütüncül önlemlerin hayata geçirilmediğı soruları artık ertelenemez bir kamu yönetimi sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Bu itibarla, bakanlıkların veri temelli, havza ölçekli ve kurumlar arası eşgüdümü esas alan bir yaklaşımla ivedilikle harekete geçerek gerekli yapısal ve kalıcı önlemleri alması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. 4 Mayıs 2026 tarihinde meydana gelen Kavaklı Deresi taşkını sonrasında acil müdahale ve kalıcı ıslah çalışması başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kapsamı nedir?
2. Hakkâri genelinde son 15 yılda yürütölen dere ıslahı ve taşkın kontrol projelerinin sayısı, maliyeti ve tamamlanma oranı nedir?
3. Aynı dere yataklarında tekrarlayan taşkınlara rağmen neden kalıcı mühendislik çözümleri üretilmemektedir?
4. Havza bazlı su yönetimi yaklaşımının sahaya yansımamasının teknik ve kurumsal gerekçeleri nelerdir?
5. Erozyon, bitki örtüsü kaybı ve yüzey akışına ilişkin izleme verileri düzenli olarak kamuoyu ile paylaşılmakta mıdır?